

Generaal Urquhartlaan 4
6861 GG Oosterbeek

Postbus 9100
6860 HA Oosterbeek

Telefoon (026) 33 48 111

Fax (026) 33 48 310

Internet www.renkum.nl

IBAN NL02BNGH0285007076
KvK 09215649

Aan de Gemeenteraad

Datum

12 december 2024

Onderwerp

Asielzoekers, vluchtelingen en statushouders in de gemeente Renkum

Beste raadsleden,

Ter voorbereiding op de raadsontmoeting van 7 januari willen wij u graag informeren over asielzoekers, vluchtelingen en statushouders in de gemeente Renkum. Migratie is een complex onderwerp. Deze raadsbrief over migratie begint breed en gaat in op de verschillende wetten en definities. Om het juiste gesprek te voeren, is het namelijk belangrijk om duidelijk te hebben welke benamingen we gebruiken en over hoeveel mensen we het hebben. Daarnaast geeft de raadsbrief inzicht in de cijfers op nationaal niveau, om vervolgens de Renkumse situatie onder de loep te nemen en te bekijken wat we in Renkum doen op het gebied van opvang, huisvesting en integratie van nieuwe Renkummers.

Het aanvragen van asiel in een ander land is een mensenrecht. De beoordeling van deze aanvraag bepaalt of iemand een vluchteling is. Vanaf het moment dat mensen als asielzoeker in Nederland aankomen, wordt er een beroep op de gemeente gedaan. Iedere gemeente vangt volgens een bepaalde verdeelsleutel een aantal asielzoekers op, waarna de procedure wordt opgestart die bepaalt of mensen in Nederland mogen blijven en daarmee een status krijgen: de statushouders.

Uw brief van

Uw kenmerk

Behandeld door

E.(Erwin) Jansen

Verzenddatum van deze brief

12 december 2024

Ons kenmerk

Bijlage

1

Wetten

Spreidingswet

De *Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen*, informeel bekend als de Spreidingswet, regelt de spreiding van asielzoekers over Nederlandse gemeenten. Het Rijk stelt middelen beschikbaar om gemeenten te ondersteunen in de uitvoering van deze wet, waaronder extra budget voor opvanglocaties en zorgmaatregelen. Deze wet is aangenomen in januari 2024. Het huidige kabinet wil de Spreidingswet weer intrekken, tegen de wens van gemeenten en provincies in.

Huisvestingswet

Gemeenten moeten op grond van artikel 8 van de Huisvestingswet elk half jaar een aantal statushouders huisvesten, de zogenaamde *taakstelling*. Het Rijk bepaalt per gemeente de hoogte van de taakstelling. De hoogte van de taakstelling hangt af van het aantal inwoners van een gemeente en het verwachte aantal statushouders. De provincie ziet toe op de taakstelling van de gemeenten.

RTB en RooO

De Richtlijn Tijdelijke Bescherming Oekraïne (RTB) en Regeling opvang Ontheemden Oekraïne (RooO) maken de gemeenten verantwoordelijk voor de opvang en ondersteuning van Oekraïense vluchtelingen.

Wet Inburgering

De nieuwe Wet Inburgering (2021) trad op 1 januari 2022 in werking. De regie op de uitvoering van de inburgering ligt bij de gemeenten. De kern van de nieuwe aanpak voor inburgeren is dat de regie (weer) is teruggebracht bij de gemeente.

Definities

Wat is een vluchteling?

Volgens het Vluchtelingenverdrag van de VN is een vluchteling iemand die zijn of haar land van herkomst ontvlucht vanwege gegronde vrees voor vervolging. Redenen voor vervolging kunnen zijn: ras of nationaliteit, godsdienst, politieke overtuiging of het behoren tot een bepaalde sociale groep. Een vluchteling krijgt in eigen land geen bescherming van de overheid tegen deze vervolging en in sommige landen is de overheid degene die verantwoordelijk is voor de vervolging.

Onderwerp

Asielzoekers, vluchtelingen en statushouders in de gemeente Renkum

Datum

12 december 2024

Ons kenmerk

Pagina

2 van 13

Wat is een asielzoeker?

Een asielzoeker is iemand die asiel heeft aangevraagd. Hij of zij vraagt om bescherming als vluchteling en wacht op de beslissing van de overheid. Zolang de asielprocedure loopt, hebben asielzoekers het recht om in het land te blijven.

Mensen die na het doorlopen van de asielprocedure niet in aanmerking komen voor bescherming als vluchteling, hebben geen recht op verblijf in Nederland. Zij kunnen worden uitgezet naar hun land van herkomst. Mensen die wel in aanmerking komen voor bescherming, krijgen een vergunning/status om in Nederland te verblijven. Ze worden dus statushouder (zie verder).

Hoeveel asielzoekers zijn er in Nederland?

In 2023 vroegen 38.377 mensen voor het eerst asiel aan in Nederland. Dit is een lichte stijging ten opzichte van 2022 (35.535 eerste asielaanvragen). Daarnaast deden 1.390 mensen een herhaalde asielaanvraag. Dit zijn mensen die, na een afwijzing van hun asielaanvraag, opnieuw een aanvraag indienden, bijvoorbeeld omdat er iets wijzigde in hun persoonlijke situatie of in hun land van herkomst. Het aantal herhaalde asielaanvragen lag in 2023 lager dan in 2022 (1.529 mensen).

Welke rechten hebben asielzoekers?

Asielzoekers worden ondergebracht in asielzoekerscentra (AZC's). Deze AZC's worden beheerd door het Centraal orgaan Opvang Asielzoekers (COA). Het zijn open opvangstructuren, wat betekent dat wie er verblijft zich vrij in en uit het centrum mag begeven. Naast eten, onderdak en een dagtoelage, krijgen asielzoekers ook toegang tot juridische bijstand en andere diensten (zoals een tolk of in het geval van alleenstaande kinderen een voogd). Indien nodig, krijgen ze medische en psychologische ondersteuning.

Onder de mensen die asiel aanvragen, zitten ook economische migranten. Het is een mensenrecht om asiel aan te vragen, maar, zoals we later zullen laten zien, krijgt lang niet iedereen asiel toegewezen. Mensen die ten onrechte een asielaanvraag doen, worden er tijdens de procedure uitgehaald en mogen niet in Nederland blijven.

Asielzoekers zijn geregistreerd bij de Immigratie en Naturalisatiedienst (IND) en verblijven legaal in Nederland tijdens de behandeling van hun asielaanvraag.

Wat is het verschil tussen een vluchteling en een asielzoeker?

Niet iedere asielzoeker is een vluchteling. Een asielzoeker vraagt bescherming aan in een ander land, maar er is nog niet bepaald of hij of zij inderdaad internationale bescherming nodig heeft. Het land waar asiel is aangevraagd, onderzoekt of de asielzoeker inderdaad bescherming nodig heeft, op basis van het VN Vluchtelingenverdrag. Tijdens de asielprocedure wordt dus vastgesteld of een asielzoeker ook daadwerkelijk een vluchteling is. In Nederland bepaalt de IND, de Immigratie- en Naturalisatiedienst, of een asielzoeker wordt erkend als vluchteling.

Onderwerp

Asielzoekers, vluchtelingen en statushouders in de gemeente Renkum

Datum

12 december 2024

Ons kenmerk

Pagina

3 van 13

Wat is het verschil tussen een vluchteling en een migrant?

Een vluchteling heeft zijn of haar land gedwongen verlaten wegens vervolging, oorlog of geweld. Een migrant heeft zijn of haar land doorgaans op vrijwillige basis verlaten, en vaak in de hoop op een beter leven elders. Als de migrant zou willen, kan hij of zij veilig terugkeren naar het land van herkomst. Een vluchteling kan dat niet.

Welke rechten hebben vluchtelingen?

Een vluchteling mag niet worden teruggestuurd naar het land van herkomst waar hij of zij vreest voor vervolging, oorlog of geweld. Een vluchteling heeft recht op dezelfde behandeling als een burger van het land waar hij of zij asiel heeft gekregen. Vluchtelingen hebben dus ook recht op toegang tot bijvoorbeeld medische zorg, onderwijs en werk.

Waarom vluchten mensen naar Nederland?

Het grootste deel van de vluchtelingen blijft in hun eigen land, of 'in de regio': in een land in de buurt van hun land van herkomst. 69 procent van alle vluchtelingen wordt opgevangen in een buurland. Een klein deel van de vluchtelingen reist verder en verlaat hun eigen regio. Redenen hiervoor kunnen zijn dat zij in buurlanden ook niet veilig zijn vanwege hun godsdienst, politieke mening, seksuele geaardheid of omdat zij behoren tot een bepaalde sociale groep. Soms vluchten er zoveel mensen naar buurlanden dat deze landen niet meer in staat zijn om zoveel vluchtelingen op te vangen. Ook dit kan een reden zijn om verder te reizen.

De redenen waarom mensen doorreizen naar Nederland verschillen. Dit kan bijvoorbeeld zijn omdat ze hier een vrijer bestaan hopen op te kunnen bouwen vanwege hun seksuele geaardheid, of omdat er in Nederland al familieleden wonen. Een andere reden kan zijn dat Europese landen aan de rand van de Europese Unie door hun geografische ligging al enorm veel asielaanvragen krijgen en de omstandigheden in opvangcentra daar niet toereikend zijn. Vluchtelingen kunnen er daarom voor kiezen om door te reizen en asiel aan te vragen in een ander land.

Hoeveel vluchtelingen zijn er in Nederland?

Op 1 januari 2024 waren er zo'n 132.000 vluchtelingen in Nederland (exclusief vluchtelingen uit Oekraïne). Zij worden ook wel statushouders genoemd. Na 5 jaar kunnen vluchtelingen een Nederlands paspoort aanvragen en naturaliseren.

Daarnaast verbleven er eind 2023 zo'n 105.000 vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland. Vluchtelingen uit Oekraïne kunnen tijdelijk bescherming krijgen in Nederland door de 'Richtlijn Tijdelijke Bescherming' van de Europese Unie.

Onderwerp

Asielzoekers, vluchtelingen en statushouders in de gemeente Renkum

Datum

12 december 2024

Ons kenmerk

Pagina

4 van 13

Wat is een alleenstaande minderjarige vreemdeling?

Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (ook wel AMV en/of alleenstaande vluchtelingen-kinderen genoemd) zijn kinderen die niet in hun eigen land zijn en gescheiden zijn (geraakt) van beide ouders of voogd. Deze kinderen kunnen asielzoeker, vluchteling of migrant zijn. In Nederland wordt voor hen gezorgd door NIDOS, de Nederlandse onafhankelijke (gezins)voogdij-instelling. Bij aankomst krijgen deze kinderen direct een voogd toegewezen. Kinderen onder de 15 jaar worden in een gastgezin geplaatst. Een alleenstaand kind kan een asielaanvraag indienen, met hulp van de NIDOS-voogd.

Wat is gezinshereniging?

Gezinshereniging is het bij elkaar brengen van een gezin dat door oorlog of vervolging van elkaar gescheiden raakte. Wanneer een vluchteling een verblijfsvergunning heeft, kan hij of zij zijn gezinsleden laten overkomen naar Nederland.

Hoe werkt gezinshereniging?

Door een gezinsherenigingsaanvraag in te dienen kunnen vluchtelingen herenigd worden met hun partner en/of kinderen.

Vluchtelingen die een verblijfsvergunning hebben, moeten *binnen drie maanden gezinshereniging aanvragen*. Als dit niet lukt, vallen zij onder de reguliere gezinsherenigingsprocedure, waar striktere regels aan zijn verbonden en moeten zij een jaar wachten om gezinshereniging aan te vragen. In sommige gevallen kan wel een uitzondering worden aangevraagd.

Ook moet *het huwelijk/partnerschap al hebben bestaan voordat de vluchteling in Nederland asiel aanvraeg* en moeten de gezinsleden al een gezin hebben gevormd voordat de vluchteling naar Nederland vluchtte.

Gezinsleden die aankomen in Nederland krijgen *dezelfde status en rechten als de gezinshereniger*. Ze ontleen die status aan de gezinshereniger, wat betekent dat de verblijfsvergunning kan worden ingetrokken als de gezinsband wordt verbroken na aankomst van het gezinslid in Nederland.

Asielzoekerscentrum (azc)

Na de algemene asielprocedure gaan de meeste volwassen asielzoekers naar een azc:

- Asielzoekers met een verblijfsvergunning, ook wel 'statushouders'. Zij mogen in een azc wonen totdat zij woonruimte krijgen in een gemeente.
- Asielzoekers die in de verlengde asielprocedure zitten.
- Afgewezen asielzoekers. Zij hebben nog maximaal 28 dagen recht op opvang in een azc. In die tijd kunnen ze hun vertrek voorbereiden. Als ze niet zelfstandig binnen die termijn vertrekken, kunnen ze verhuizen naar een locatie voor terugkeer.

Onderwerp

Asielzoekers, vluchtelingen en statushouders in de gemeente Renkum

Datum

12 december 2024

Ons kenmerk

Pagina

5 van 13

Cijfers en trends in Nederland

De onderstaande 7 grafieken laten belangrijke trends zien rondom asielzoekers in Nederland. Te beginnen met het aantal asielaanvragen en nareizigers dat tussen 1990-2023 naar Nederland is gekomen. Dit laat zien dat er sprake is van een golfbeweging in het aantal asielaanvragen. De jaren '90 kende door de oorlog in Joegoslavië veel vluchtelingen die een onderkomen zochten in Nederland. De jaren erna kende relatieve stabiliteit, tot de burgeroorlog in Syrië uitbrak (2015). 10 jaar later zorgt diezelfde oorlog nog steeds voor veel vluchtelingen, waarvan een aantal van hen naar Nederland komen.

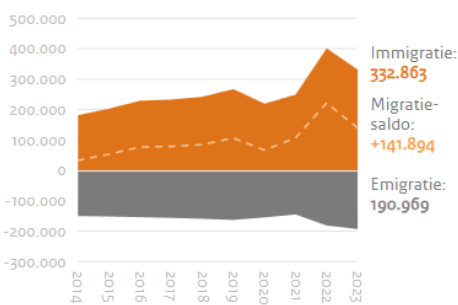
Vergeleken met andere Europese landen zit Nederland in de middenmoot als het gaat om het opvangen van asielzoekers. In 2023 vroegen ruim 38.000 mensen voor het eerst asiel aan in Nederland en dat is 4% van het totaal aantal eerste asielverzoeken in de Europese Unie. Daarmee staat Nederland qua absolute aantallen op de zevende plaats na onder meer Duitsland (31%), Spanje (15%) en Frankrijk (14%). In totaal waren er in Europa ruim 1.049.000 eerste asielaanvragen. Nederland staat op de 13e plek in Europa als het gaat om het aantal asielaanvragen per aantal inwoners.

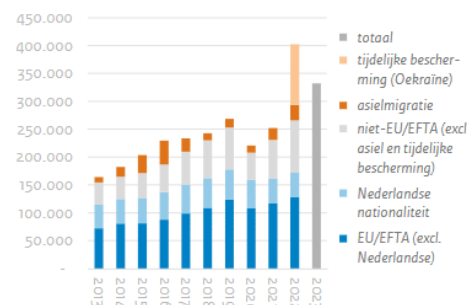
Figuur 1 Asielaanvragen en nareizigers (1990-2023): een golfbeweging

Zoals figuur 2 laat zien, immigreerden er in 2023 332.863 mensen (waarvan 50.720 mensen asiel aanvroegen) naar Nederland, terwijl er ook weer 190.969 mensen uit Nederland vertrokken. Dit zorgde voor een migratiesaldo van 141.894. Over een langere periode (2013-2022) zien we dat 11% van die mensen die naar Nederland migreerden een asielmigrant is. Door dit over een langere periode te bekijken, kunnen we uitspraken doen over trends, waarbij uitschie-

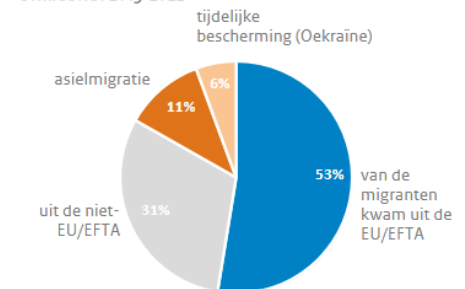
IMMIGRATIE EN EMIGRATIE (CBS)

TYPE MIGRATIE (CBS)

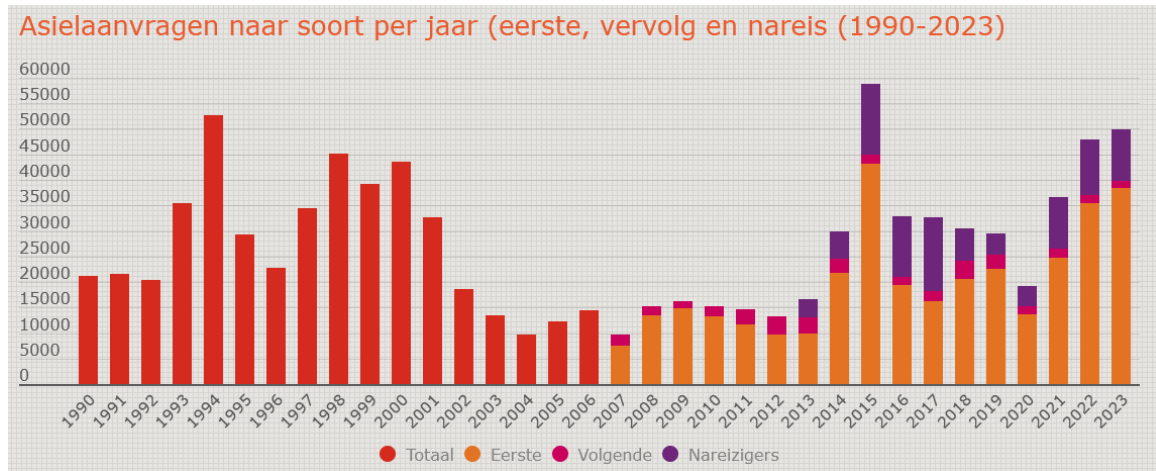

Gemiddelde 2013-2022

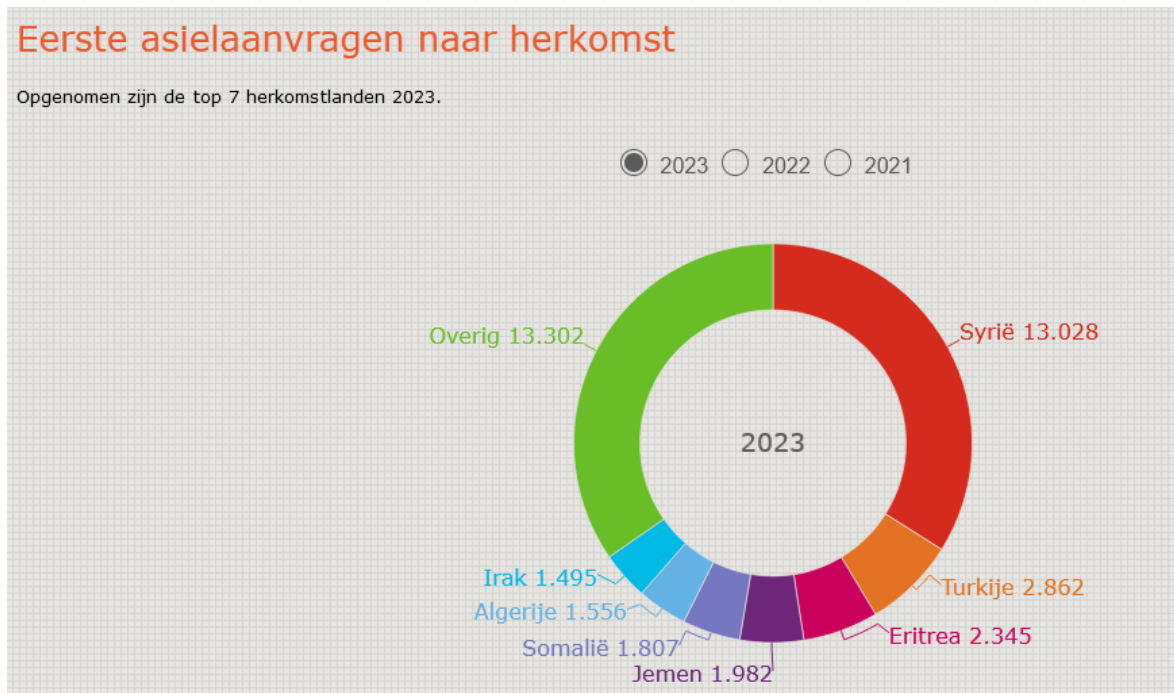

Figuur 2 De verschillende typen van migratie naar Nederland

ters uitgevlakt worden.

Figuur 1 Verdeling van de asielaanvragen (1990-2023)

Figuur 2 Waar komen mensen vandaan? (2023)

Nederland heeft een relatief hoog inwilligingspercentage. Tegenover de 85% in Nederland, werd in 2022 in andere EU-landen gemiddeld 48% van de asielverzoeken ingewilligd. In ons land ligt het inwilligingspercentage relatief hoog doordat asielzoekers met een kleine kans op asiel meestal geen asiel aanvragen in Nederland. Het aantal asielzoekers dat na een afgewezen asielverzoek opnieuw asiel aanvraagt, is in Nederland ook erg klein.

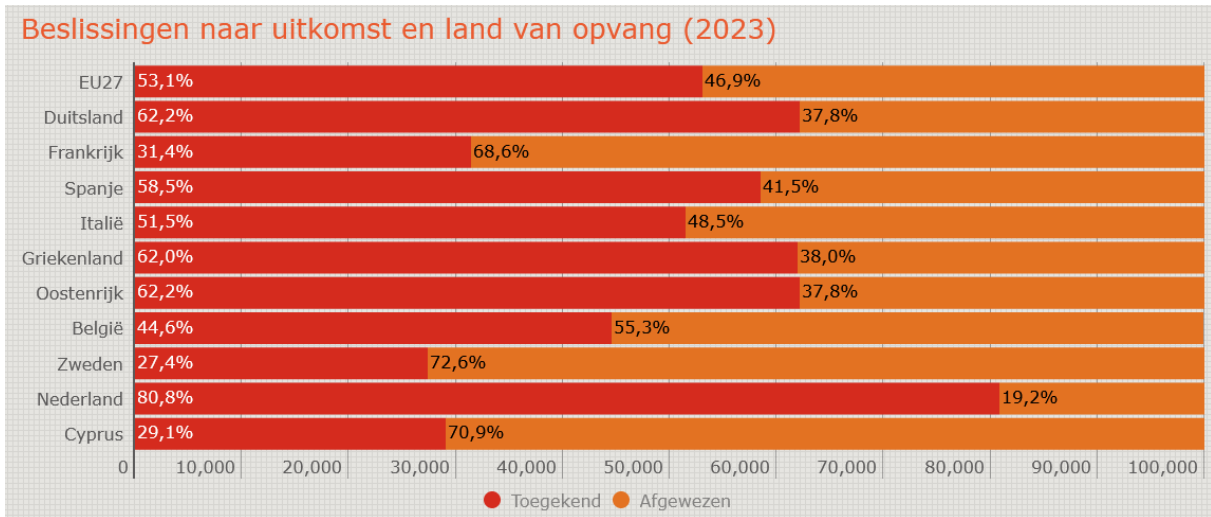
Onderwerp

Asielzoekers, vluchtelingen en statushouders in de gemeente Renkum

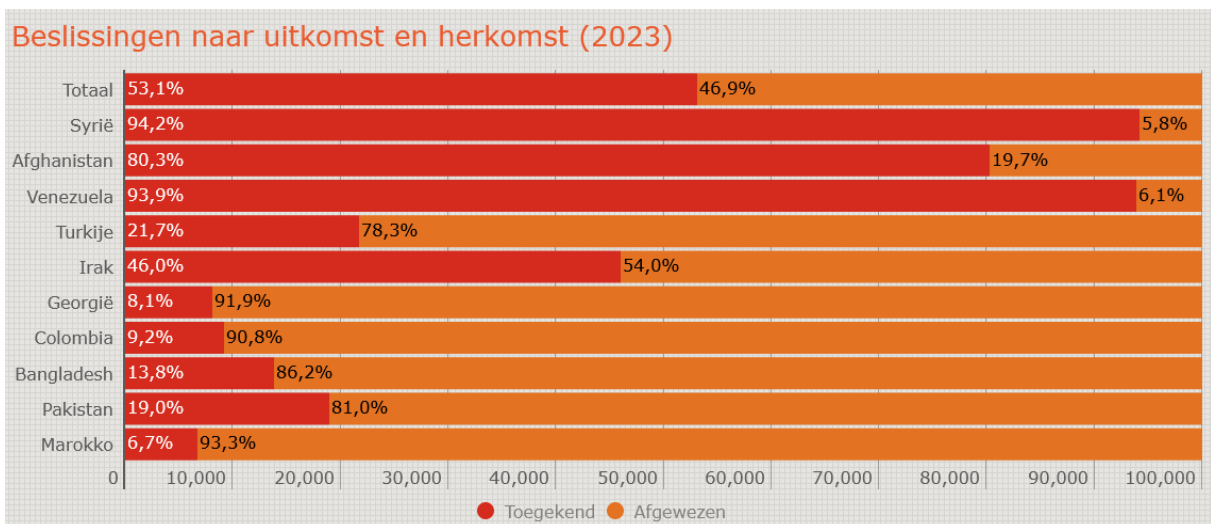
Datum

Ons kenmerk

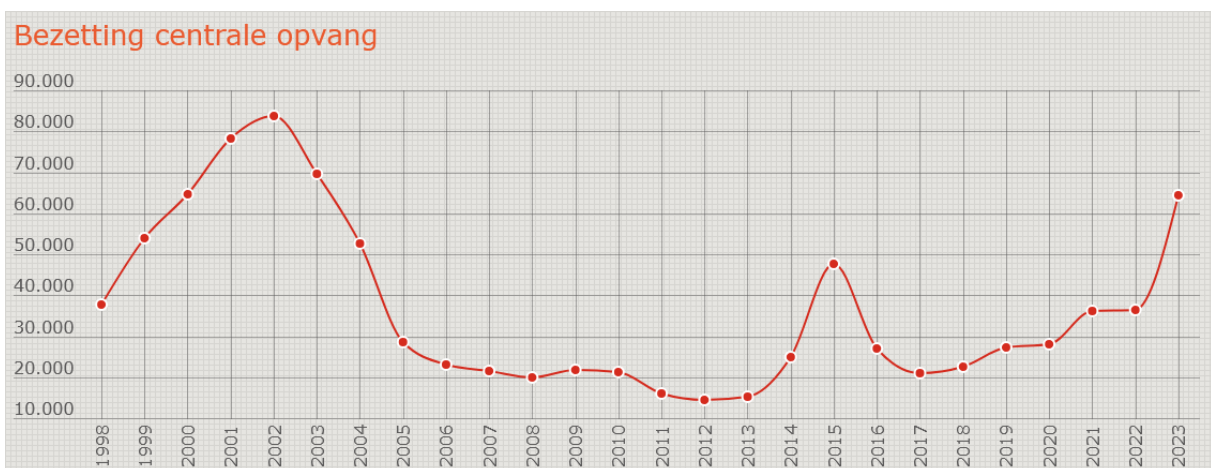
Pagina

Figuur 3 Worden asielaanvragen toegekend of afgewezen? Vergelijking van Europese landen (2023)

Figuur 4 Waar komen mensen vandaan en wat vertelt dat over hun kans om asiel te krijgen? (2023)

Figuur 5 Bezetting van het COA (1998-2023)

Onderwerp

Asielzoekers, vluchtelingen en statushouders in de gemeente Renkum

Datum

Ons kenmerk

Pagina

Statushouders

Asielzoekers worden statushouders (of vergunninghouders) op het moment dat ze een verblijfsvergunning krijgen. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) koppelt deze vergunninghouders aan gemeenten.

De Rijksoverheid bepaalt elk half jaar hoeveel vergunninghouders gemeenten een plaats moeten geven om te wonen. Dit aantal staat in de taakstelling voor huisvesting vergunninghouders. De verdeling over gemeenten hangt af van hoeveel mensen er in een gemeente wonen. Grotere gemeenten moeten meer vergunninghouders woonruimte bieden dan kleinere gemeenten.

Gemeenten moeten zorgen voor passende woonruimte voor statushouders. Wanneer een asielzoeker een verblijfsvergunning krijgt, verbindt het COA de vergunninghouder binnen 2 weken aan een gemeente waar diegene de beste kans heeft om in te burgeren. Gemeenten hebben 10 weken de tijd om woonruimte te vinden. Gemiddeld duurt het nu langer voor ze een woning aangeboden krijgen, omdat er te weinig woningen zijn. Als de gemeente een woning heeft gevonden, hebben vergunninghouders 2 weken de tijd om te verhuizen. Gemeenten mogen zelf beslissen wat voor soort woning ze aanbieden. Het kan een zelfstandige (huur)woning zijn, een flexwoning of een gedeelde woning met meer mensen. De gemeente Renkum heeft hiervoor intensief contact met Vivare, maar zoekt ook in de particuliere sector naar mogelijke oplossingen.

Sociale huurwoningen aan statushouders

Van alle vrijkomende sociale huurwoningen van corporaties, wordt gemiddeld 5 tot 10% aan statushouders toegewezen en meer dan 90% aan andere woningzoekenden. Er zijn in totaal 2,3 miljoen sociale huurwoningen en daar komen er jaarlijks gemiddeld (een kleine) 200.000 van vrij. Kijken we naar de gemeente Renkum, dan zien we dat er in 2023 7% van de sociale huurwoningen naar statushouders gingen – een percentage dat redelijk overeenkomt met wat we regio-breed zien: 7,6%. Onder het kopje ‘concurrentie op de sociale huurmarkt’ gaan we hier verder op in.

Veiligelanders

Asielzoekers die afkomstig zijn uit landen die gezien worden als veilig, noemen we Veiligelanders. Deze veiligelanders die in afwachting zijn van hun proces bezetten gemiddeld circa 3% van de opvangplekken in de azc's. In 2023 verbleven er 3.035 asielzoekers uit een veilig land op enig moment in de asielopvang. Van hen komt het grootste deel uit Marokko en Tunesië. Gemiddeld werd de afgelopen jaren 98% van deze asielaanvragen afgewezen. 2% krijgt wel asiel vanwege politiek activisme, kritische journalistieke werkzaamheden of omdat ze bij de LHBTQIA gemeenschap horen.

Onderwerp

Asielzoekers, vluchtelingen en statushouders in de gemeente Renkum

Datum

12 december 2024

Ons kenmerk

Pagina

9 van 13

Context in de gemeente Renkum

De Spreidingswet voor asielzoekers helpt aantallen over Nederland te verdelen. Het huidige kabinet heeft het voornemen de Spreidingswet in te trekken, maar zover is het nog niet. Dus is de wet onverkort van kracht. Ook overweegt het kabinet de taakstelling voor huisvesting van statushouders op te heffen. Gemeenten en Provincies dringen er juist op aan deze twee regelingen in stand te houden.

Aantal asielzoekers gemeente Renkum

De hogere instroom van het aantal asielzoekers in Nederland, heeft ook zijn uitwerking gehad op de gemeente Renkum. Dit zien we terug in zowel de taakstelling voor het aantal plekken voor asielzoekers als voor de woningen die nodig zijn voor statushouders.

Voor 2025 is de opgave voor het aantal asielzoekers 185 bedden. Zoals we hierboven bespraken, wonen deze mensen in een AZC in afwachting van het oordeel over hun verblijfstatus. De gemeente dient hiervoor actief locaties aan te dragen aan het COA. Het COA regelt en bekostigt vervolgens het wonen en begeleiden van asielzoekers.

Hierbij is het belangrijk om te vermelden dat het om duurzame plaatsen moet gaan: pas als een locatie langer dan 5 jaar gebruikt kan worden, is er hier sprake van. Meerdere tijdelijke locaties helpen dus niet mee in het behalen van deze taakstelling.

Huisvesting voor statushouders

Wanneer een asielzoeker is erkend als vluchteling, ontvangt deze een status die bepaalt dat hij zich in Nederland mag vestigen. Deze statushouders moeten dan zo snel mogelijk het AZC verlaten om hun leven in Nederland op te bouwen. Waar de instroom jarenlang relatief beperkt bleef, zien we nu veel hogere aantallen een beroep doen op sociale huurwoningen. Tot 2023 waren er 10-20 statushouders per jaar die in Renkum een woning nodig.; Sindsdien is dat aantal snel gegroeid, tot ongeveer 60 per jaar. Hierbij zijn een aantal zaken van belang:

Concurrentie op de sociale huurmarkt

Eerder bespraken we al dat ongeveer 7% (2023) van de sociale huurwoningen naar statushouders gaat. Vivare is voor de gemeente Renkum de aangewezen partner. Het aantal verhuisbewegingen (of *mutaties*) bepaalt hoeveel woningen er beschikbaar gesteld kunnen worden aan bijzondere doelgroepen, waar statushouders er één van is. Om voldoende woningen beschikbaar te houden voor regulier woningzoekenden, is er in de prestatieafspraken afgesproken om 30% van de vrijkomende woningen toe te kennen aan aandachtsgroepen. Stijgt het aantal mutaties, dan neemt ook het aantal woningen toe dat kan worden ingezet voor aandachtsgroepen in het algemeen en statushouders in het bijzonder. Momenteel kent Vivare zo'n 150 mutaties per jaar. De vraag naar woningen op alle verschillende fronten is hoger dan het beschikbare aanbod.

Onderwerp

Asielzoekers, vluchtelingen en statushouders in de gemeente Renkum

Datum

12 december 2024

Ons kenmerk

Pagina

10 van 13

Samenstelling van gezinnen

Sommige statushouders zijn met hun hele gezin naar Nederland gekomen, terwijl anderen alleen gingen. Van deze *alleengaanden*, heeft een deel nog familie in het buitenland. Door het recht op gezinshereniging kunnen deze gezinsleden op een later moment deze kant op komen. Het moment waarop deze *nareizigers* komen, kan variëren tussen 3 maanden en 2 jaar (afhankelijk van de verwerkingstijd die de IND hiervoor nodig heeft). Dit maakt het toewijzen van een woning ingewikkeld. Er moet passend worden toegewezen: de woning dient aan te sluiten op de gezinssituatie van de persoon in kwestie.

- Sommige gezinnen zijn dermate groot (6 personen of meer) dat ze niet in een reguliere gezinswoning passen. Zij zullen of moeten wachten totdat er een woning beschikbaar komt óf de woning moet verbouwd worden, zodat deze geschikt is voor het gezin.
- Alleengaanden die wachten op gezinshereniging hebben nu geen, maar op termijn wél een gezinswoning nodig. Omdat de verwerkingstijd van nareizigers zo lang duurt, verblijven zij nu vaak (te) lang in een AZC.

Leefbaarheid in de wijken

Woningen van wooncorporaties concentreren zich vaak op bepaalde plekken in de gemeente. Hier wonen vaker mensen met een minder grote draagkracht. Het is daarom belangrijk dat statushouders goed begeleid worden in hun nieuwe woonplek. Vluchtelingenwerk speelt daar, in opdracht van de gemeente die hiervoor subsidie verstrekt, een belangrijke rol in. Deze maatschappelijke begeleiding helpt statushouders hun eerste stappen in hun nieuwe woonomgeving te zetten. Bij de toewijzing van woningen aan statushouders wordt er daarom ook goed gekeken naar de draagkracht die een bepaalde buurt heeft, zodat de leefbaarheid niet onder druk komt te staan.

Inburgeren, participeren en integreren

Figuur 6 Stappen inburgering asielmigranten

Inburgering

Met de inwerkingtreding van de nieuwe Wet Inburgering 2021 hebben gemeenten de taak om het inburgeringsproces te regisseren. Een inburgeringstraject bestaat uit drie verplichte onderdelen: taalonderwijs (op verschillende niveaus), het ParticipatieVerklaringsTraject (PVT) en de Module

Onderwerp

Asielzoekers, vluchtelingen en statushouders in de gemeente Renkum

Datum

12 december 2024

Ons kenmerk

Pagina

11 van 13

Arbeidsmarkt en Participatie (MAP). De inburgeraar heeft drie jaar de tijd om met een DUO-lening het inburgeringsexamen te halen.

De gemeente Renkum werkt samen in de regio FoodValley. Via een gezamenlijke inkoop zijn de taallessen ingekocht bij TopTaal. Ook werken we samen met ROC RijnIJssel en de HAN (Hogeschool Arnhem/Nijmegen).

VluchtelingenWerk voert de PVT voor ons uit. Er worden vier bijeenkomsten georganiseerd waar groepjes inburgeraars aan meedoen. In de bijeenkomsten wordt ingegaan op de waarden en sociale regels, de Nederlandse democratie en de grondwet. *Vrijheid, Gelijkwaardigheid, Solidariteit* en *Participatie* als waarden worden toegelicht en er wordt met elkaar over gesproken. Tijdens de laatste bijeenkomst wordt een bezoek gebracht aan het Airborne Museum, waar stil wordt gestaan bij de Tweede Wereldoorlog en de gebeurtenissen destijds in onze gemeente en regio. Daarna verwelkomen we de deelnemers in het gemeentehuis waar zij uit handen van burgemeester en/of wethouder een certificaat ontvangen en daarmee de Participatieverklaring ondertekenen.

De MAP wordt uitgevoerd door SosyTraining en bestaat uit zes bijeenkomsten, waarin de inburgeringsplichtigen worden voorbereid op werken in Nederland en de juiste kennis en vaardigheden opdoen. In de MAP gaan de deelnemers hiermee aan de slag. Tijdens de workshops worden de inburgeraars actief gestimuleerd aan de slag te gaan met de persoonlijke loopbaan en participatie in Nederland. Door middel van een relevante en toepasbare kennisoverdracht bij het in beeld brengen van de beroepskansen, beroepenoriëntatie en het aanleren van competenties als (basis) sollicitatie- en werknemersvaardigheden wordt er een stevige basis gelegd voor toetreding tot de arbeidsmarkt.

Participatie

Voor een gezonde participatie van de inburgeringsplichtigen in de Nederlandse samenleving is een kennismaking met de Nederlandse arbeidsmarkt van groot belang. De MAP-training bereidt de inburgeraars voor op werk. De consulten inburgering begeleiden het traject naar werk. We werken met diverse organisaties samen om statushouders zo snel mogelijk naar werk én uit de uitkering te begeleiden. Werken betekent een verbetering van de persoonlijke omstandigheden, werken leidt tot zelfstandigheid en zekerheid en gevoel van mee-doen. In sommige gevallen spelen specifieke problemen die de mogelijkheid van werken in de weg zitten. We proberen dan deze obstakels weg te nemen en daarmee de kans op (betaald) werk te vergroten. We werken samen binnen het Sociaal Team (jeugd, WMO) en met gespecialiseerde organisaties die met een cultuursensitieve aanpak de kans op werk verbetert.

Voor werkgevers is het soms ook spannend om mensen met een andere taal en achtergrond in dienst te nemen. Er zijn in de regio diverse mogelijkheden om werkgevers hierbij te ondersteunen: anderstalige jobcoaches, begeleiding op en/of naast het werk, regionale subsidies voor werkgevers en voorlichtingstrajecten.

Onderwerp

Asielzoekers, vluchtelingen en statushouders in de gemeente Renkum

Datum

12 december 2024

Ons kenmerk

Pagina

12 van 13

We zien dat door de komst van statushouders het aantal uitkeringsgerechtigden in de gemeente stijgt. Om uitstroom te bevorderen, zetten we in op duale trajecten (taal en werken). Dat doen we bij Vilente in de ouderenzorg, bij WeNurture in Oosterbeek en andere taalwerkplekken in de regio. Deze gecombineerde aanpak gaan we nog verder uitbreiden, ook in samenwerking met regio FoodValley.

Integratie

Om een soepele landing te krijgen in onze gemeente, krijgen statushouders maatschappelijke begeleiding van (vrijwilligers van) VluchtelingenWerk. Wanneer vluchtelingen het azc verlaten en naar een woning verhuizen, komt er ontzettend veel op hen af. Vaak hebben zij nog geen vangnet om op terug te vallen. Vrijwilligers van Vluchtelingenwerk bieden essentiële maatschappelijke begeleiding bij het opbouwen van een nieuw, zelfstandig bestaan. Naast de individuele trajecten Maatschappelijke begeleiding, biedt VluchtelingenWerk in Renkum als basisdienstverlening ook de volgende producten aan: spreekuren (maatschappelijk en juridisch), juridische begeleiding bij gezinshereniging en trainingen Omgaan met geld en (Preventieve) Ouderschapsondersteuning. En daarnaast de eerder genoemde PVT-trajecten.

Ook zetten diverse vrijwilligers zich in voor de asielzoekers -zoals SAMEN in Oosterbeek- en statushouders in onze gemeente. Er zijn veel particuliere initiatieven die onze nieuwe burens helpen een leven op te bouwen in onze gemeente.

Deze raadsinformatiebrief geeft in vogelvlucht zicht op veel aspecten van de opvang van allerlei nieuwe inwoners van ons land en van onze gemeente. Het is begrijpelijk dat we daarbij spreken over groepen en dus ook groepsnamen gebruiken.

In de gemeente Renkum willen we deze nieuwe inwoners persoonlijker welkom heten. Dus niet als 'statushouder', maar als mens. We doen dat door op verschillende manieren individuele leden van die 'groepen' uit te lichten. Daarnaast hebben we aandacht voor de warme opvang die veel inwoners voor deze nieuwe inwoners verzorgen. De nieuwe inwoners leveren een belangrijke bijdrage aan onze samenleving. Ook daar hebben we aandacht voor.

Met vriendelijke groet,

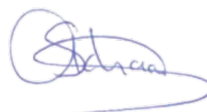
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN RENKUM

de secretaris,

M.J.J. (Marcel) Wagener

de burgemeester,

A.M.J. (Agnes) Schaap

Onderwerp

Asielzoekers, vluchtelingen en statushouders in de gemeente Renkum

Datum

Ons kenmerk

Pagina

12 december 2024

13 van 13